

Första roten, tomt 72

Kvarteret Herrnhutaren

Tolfta roten 1637–1657v

Vallgatan mellan Korsgatan och Östra Hamnen

Sjätte roten 1657h -70

Anders Persson

Enligt borgarlängden "Tolbesökare"

1637–48, 1650–51, 1553–54: 3 mtl, 1649: 4 mtl, 1652: 1 mtl

Anders Pederssons Enkia 1655: 2 mtl, 1656: 2.4, 1657 v 1.2, (VI), 1657h: 1.2?, 1658: 10?, 1659–63: 3½*Hustru Brita Anders Pers* 1666–80 Gustavi 1680 1 tomt fri

I tolfte roten bodde 1637–54 en Anders Persson, som enligt "yrkesregistret" 1639 (se Långströms borgarlängd) var tullbesökare. Hans änka omtalas 1655. Förmodligen är det hon, som avses med "Brita Anders Pers". Hon betecknades i M1676 som prästänka (efter *Lars Bagge d.ä.*) och var troligen också änka efter en *Bengt* (far till Jonas Benedichti Gothenius, född 1632), när hon gifte sig med tullbesökaren. Hon hette *Brita Mårtensdotter*. Den 27.6.1667 visade *Collegan vid trivialskolan Dn Petrus Andrae Lemnelius* rätten en obligation underskriven av *Bengt Nilsson i Stigberget*, *Lars Bagges* efterleverska hustru *Britta Mårtensdotter* och *Johannes Erics Campanio* såsom borgensmän för 20 rdr, vilka han den 10.6.1663 utlagt till hustru *Ingrid skolmästares* begravning (storum se 1.71). Han hade utlovats god betalning samt 10 procent intresse (ränta) samt gården under tiden i försäkring. På grund av denna försträckning erhöll *Lemnelius* betalning genom hennes efterlämnade tomt. Det är väl den gården, kallad (skolmästaren) "Johan Bondes arvingars" tomt vid svenska kyrkan, som *collegan Petrus Andrae Lemnelius* uppbjöd som sin underpant 3.5.1669. *Lemnelii* änka *Elin Pehrsdotter* sökte 1692 bördsbrev för sin son *Andreas*, född 1679.

Resolutionsboken för 21.11.1670: "Uppå Biskopens Wälb och Ehrewördige Dn Zacharias Klingenstiernas intercession för fordom Conrector i denne Scholan Laurentius Bagges Encka hustru Brita Mårtensdotter, är denna bewiljat att njuta den frijet för borgerlig tunga, som henne Presterliga Privilegierna medgifwa, så wida hon sig från Borgerlig näring håller." Det är just dessa "prästerliga privilegier", som gör att präster och deras änkor är så svåra att följa i längderna. *Lars Bagge d.ä.*:s gård, som han köpt för 160 d smt av "Mäster Jon" uppbjöds 1.4.1656 (huseköpspenning 6:-). I september 1657 fordrade sal *M Jonae Callogae* änka resterande betalning för gårdeköp (se 1.75).

Gode män var *Sven Ingewaldsson* och *Nils Assmundsson*. Den 11.9.1672 fordrade Laurentius Bagge d.y. på sin moder hustru Britta Anders Perssons vägnar 3 rdr hushyra av *Jon Andersson*, som hade nyttjat hennes hus under 17 veckor efter vådelden 1669.

Brita Mårtensdotter undertecknade (tillsammans med *Jonas och Märten Gothenius, Kerstin och Anna Andersdöttrar*) obligationer 1680 och 1685. I den 1685 berättade hon sig med sina mågars och barns samtycke för 200 rdr ha sålt sin yngste son *Lars Bagges (d.y.)* fädernesärvda gård och därav tagit till nötdorftigt uppehälle och uppehälle 50 rdr att söka refusion av oskipto, varför hon

gav Lars Bagge immission i sin tomt, hus och gård (daterad juni 1677, insänd till protokollering daterad Värö prästgård 12.8.1685). I Värö bodde då som kyrkoherde sedan 1672 hennes äldste son Jonas Bengtsson Gothenius, död 9.8.1672 (Skarstedt s 661). Yngste sonen Lars Bagge d.y. (död 1698 vid 39 års ålder, alltså född c:a 1659) blev biträdande rektor och konsistorienotarie 1683 eller 1684 och compastor i Onsala 1690. Han var gift med *Anna Maria Hemmer*, omgift med två av Bagges efterträdare (Skarstedt s 403).

1696 var det kollegan i Göteborg *herr Arvid Brunelius*, son till komministern i Mjölback med samma namn, som erlade tomtöre för denna gård. Han var gymnasist 1669 i Göteborg, blev 1679 vice kollega och ordinarie året därpå. Hans hustru *Brita Ahlgrens* släktkrets framgår av namnen på cautionisterna för *Arfvid Ahlgren* för häradsfogdetjänsten i Marks, Bollebygds och Wäne härad: utom Arfvid Brunelius själv, Arfvid Ahlgrens svärmor hustru *Karin Gullberg*, inspektor *Claes Tengman* (svärson till Karin), kyrkoherden i *Landvetter Pehr Aurelius* (gift med *Anna Haraldsdotter Wasselia*) och *häradsskrivaren i Hisingen Lars Ahlgren*, Arvid Brunelius avled 1709 (begr. 21.6. s.å.) varefter änkan Brita Ahlgren erlade tomtöre t.o.m. 1714. Inspektor "Anders Pihl i Kiärä" skriven för gården 1715, då tomten värderades 150 och husen 120 d smt. Han representerade arvingarna efter Brita Ahlgren, då gården den 17.3.1715 för 650 d smt såldes till

handskmakare Abraham Henriksson Ekberg

(burskap 19.2.1713, begr. D 13.4.1743) och sades vid uppbudet 22.6.1719, då Pihl var avliden vara belägen mellan stadsingeniör Johan Ebenhard Carlberg i väster och styrman Petter Brandt i öster. Hans hustru uppges 1717 heta *Ingrid Pärsdotter*. Ibm bodde där utom *gesällen Nils Andersson* gamla och fattiga paret *Samuel Falck* och hans hustru *Maria Pärsdotter*. Redan den 5.9.1721, då gården pantsattes till *slaktareäldermannen Anders Becker*, sades gården vara nyuppförd efter branden s.å. och ograverad. Becker uppbjöd gården 3.7.1738 för fordran 453 daler 8 öre smt.

Enligt tomtöreslängderna 1740–55 ägdes gården av

knivsmiden Petter Beerbom (begr. 19.7.1765).

döpt Chr 20.4.1687, son till *knivsmiden Mikael Beerbom* (bosatt 7.36, Traktören, begr. Chr 24.5.1691, 46 år 4 m). Petter Beerbom gifte sig 17.3.1730 med *jungfru Anna Catharina Halbmeijer* (begravd 27.12.1764).

Gården ägdes 1760–62 av *gördelmakaren* från Dresden *Henrik Gottlieb Fleischer* (se 2.134v), begr. Chr 30.4.1773 efter att liksom sin *hustru Helena Helsing*, begr. 20.8.1771, ha tillbringat sina sista år i fattighuset. Därefter återgick gården till den Ekbergska släkten genom

handskmakare Hindrik Ekberg (och hans syskon)

ägare enligt längderna 1765–80. Hindrik Ekberg fick burskap 25.9.1747. Se också 9.54.

Arbetskarlen Peter Ekberg och *skomakaren Johan Anders Terning*

ägde åren 1785–90 halva gården var.

Skomakaren Johan Anders Terning (burskap 1777) ägde 1795–1802 gården ensam: hans hus hade tio fönster. Efter branden köpte Terning även 1.73 (uppbud 2.1.1804). Änkan *Maria Terning* sålde båda ödetomterna till *skräddaränkan A C Lindberg* (uppbud 2.6.1806) som lät uppföra ett tvåvånings stenhus, som stod färdigt 1806. Säljuppbud 7.37 den 11.11.1805.